

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๙/๒๕๕๗
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารอาคารสงเคราะห์
เกี่ยวกับข้อมูลทรัพย์สิน

ผู้อุทธรณ์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารอาคารสงเคราะห์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้อุทธรณ์ โดย นายสาธิต พุทธชัยยงค์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพยื่นฟ้องนางสาวสายพิน เสนาะ เป็นจำเลยที่ ๑ กรณีผิดสัญญาลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ และนายวีระ สัตยพงศร ในฐานะ ผู้ค้าประกัน เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งธนบุรี และศาลอุทธรณ์ได้พิพากษายืนตามศาลแพ่งธนบุรี ให้ จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ แต่จำเลยทั้งสองยังไม่ได้ชำระเงินตามคำพิพากษา เป็นเหตุให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้รับความเสียหาย ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๗๙.๑๕/๕๒๘๑ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์ ขอความ อนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลของนางสาวสายพิน เสนาะ และนายวีระ สัตยพงศร ว่ามีทรัพย์สินใน ธนาคารอาคารสงเคราะห์หรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด เพื่อประโยชน์ในการสืบหลักทรัพย์ของลูกหนี้ ตามคำพิพากษา

ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหนังสือ ที่ กก.ล. ๘๖๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลที่ขอให้ตรวจสอบนั้น เป็น ข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๕) และ มาตรา ๒๔ ธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล มิได้ ดังนั้น ธนาคารอาคารสงเคราะห์จึงไม่สามารถตรวจสอบและเปิดเผยข้อมูลของบุคคลดังกล่าว ให้ทราบได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๙/๒๕๕๗

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารอาคารสงเคราะห์ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เหตุผลที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของนางสาวสายพิน เสนาะ จำเลยที่ ๑ กรณีผิดสัญญาลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ และนายวีระ สัตยพงศ์ จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกัน แต่บุคคลทั้งสองไม่ชำระหนี้ให้แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพตามคำพิพากษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทำการสืบทรัพย์ของลูกหนี้โดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังธนาคารหลายแห่ง ทั้งธนาคารพาณิชย์เอกชนและธนาคารของรัฐ ขอให้แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากของบุคคลทั้งสอง ธนาคารอาคารสงเคราะห์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพไม่เห็นด้วยเพราะเป็นการขอโดยอาศัยสิทธิตามคำพิพากษาของศาล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นหน่วยงานของรัฐที่เข้าข่ายยกเว้นตามมาตรา ๒๔ (๖) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหนังสือ ที่ กก.ล. ๑๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า ในการขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพไม่ได้อ้างกฎหมายที่ให้อำนาจเป็นการเฉพาะ และไม่ได้มีหมายแจ้งคำสั่งหรือหมายเรียกพยานเอกสารมายังธนาคารอาคารสงเคราะห์แต่อย่างใด หากธนาคารอาคารสงเคราะห์เปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ไม่มีสิทธิในการตรวจสอบข้อมูลซึ่งอยู่ในความครอบครองของธนาคาร จะขัดต่อพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๓ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕(๕) และมาตรา ๒๔

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามอุทธรณ์มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นก่อนว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ทรงสิทธิที่จะร้องขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐หรือไม่ เห็นว่า ผู้อุทธรณ์มีสถานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๙/๒๕๕๗

กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช ๒๕๔๘ การร้องขอข้อมูลข่าวสารในกรณีนี้มีได้เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช ๒๕๔๘ ได้บัญญัติไว้ แต่เป็นการดำเนินการสืบทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อการบังคับชำระหนี้ซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่ง ผู้อุทธรณ์จึงเป็นผู้ทรงสิทธิที่จะร้องขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้หรือไม่ เห็นว่า บัญชีเงินฝากของนางสาวสายพิณ เสนาะ และนายวิระ สัตยพงศ์ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของลูกค้ำที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้มาตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ แม้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะมีสิทธิติดตามบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง ตามมาตรา ๒๑๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิเรียกร้องในทางแพ่ง และไม่ปรากฏว่าเจ้าหนี้ไม่มีหนทางอื่นในการติดตามบังคับชำระหนี้ ผู้อุทธรณ์จึงยังไม่มีความจำเป็นถึงขนาดที่จะได้ทราบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของธนาคารอาคารสงเคราะห์ นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของลูกค้ำของธนาคารอาจจะกระทบต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารได้ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารของรัฐหรือธนาคารของเอกชน ซึ่งตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ และ

ต่างให้ความสำคัญคุ้มครองข้อมูลของลูกค้ำที่อยู่ในความครอบครองของธนาคาร การพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของธนาคารของรัฐจึงควรต้องถือปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ส่วนข้ออ้างของผู้อุทธรณ์ที่ว่าผู้อุทธรณ์เป็นบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น เห็นว่า บุคคลที่มีอำนาจขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายและกฎหมายให้อำนาจไว้โดยตรง แม้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะมีสิทธิติดตามบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง ตามมาตรา ๒๑๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๙/๒๕๕๗

พาณิชย์ แต่หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไปดำเนินการ
บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา โดยเจ้าหนี้ต้องสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้และนำข้อมูลไปขอให้
เจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งจึงจะบังคับคดี
ได้ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นเพียงผู้ดำเนินการเพื่อสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ในคดี มิใช่บุคคลที่มีอำนาจตาม
กฎหมายที่จะขอให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแล
ของธนาคารได้ ตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน
และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๗